

Naam: W.S. Karperien
Datum: 25 april 2018
Team/teamonderdeel: CCA Concerncontrol en Advies
Telefoonnummer: 0625744085

Voorstel aan de raad

Onderwerp
Hoofdpogave
Portefeuillehouder

Jaarverantwoording 2017
Hoofdtakveld Bestuur en ondersteuning
A.L. Langius

Samenvatting raadsvoorstel

Met de jaarverantwoording 2017 geven we inzicht in de realisatie van de begroting 2017. Het jaar is afgesloten met gerealiseerd resultaat van € 14,8 miljoen voordelig. U wordt gevraagd om de jaarverantwoording 2017 vast te stellen en in te stemmen met de door ons voorgestelde € 3,5 miljoen aan resultaatbestemmingen en deze te verrekenen met de algemene reserve. De accountant heeft de controlewerkzaamheden uitgevoerd en is bezig met de afronding. De strekking van de verklaring is naar verwachting goedkeurend voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Voorgesteld raadsbesluit

1. In te stemmen met de jaarverantwoording 2017 van de gemeente Almelo en de daarin opgenomen toelichtingen, analyses, conclusies en aanbevelingen te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2017;
2. De lasten over het jaar 2017 vast te stellen op € 261,4 miljoen en de baten op € 280,1 miljoen, waardoor het werkelijke saldo van baten en lasten € 18,7 miljoen voordelig bedraagt;
3. De stortingen in de reserves vast te stellen op € 20,1 miljoen en onttrekkingen aan reserves op € 16,2 miljoen, waardoor het werkelijke saldo van reserve mutaties € 3,9 miljoen nadelig bedraagt;
4. Het gerealiseerde resultaat te bepalen op € 14,8 miljoen voordelig.
5. Dit gerealiseerde resultaat als volgt te bestemmen:
 - a) een bedrag van € 986.000 te storten in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW betreffende de restant middelen beschermd wonen 2017;
 - b) een bedrag van € 1.002.000 te onttrekken aan de algemene reserve en te storten in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW betreffende de restant middelen beschermd wonen 2015 en 2016;
 - c) een bedrag van € 1.039.000 te storten in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW betreffende de restant middelen maatschappelijke opvang 2015 t/m 2017;
 - d) een bedrag van € 550.000 te storten in de reserve overlopende werken voor de overheveling van transformatiemiddelen in het sociaal domein;
 - e) een bedrag van € 525.000 te storten in de reserve overlopende werken voor de overheveling van de Klijnsdammiddelen 2017 in het sociaal domein;
 - f) een bedrag van € 187.000 te storten in de reserve bodemverontreiniging voor het programma Bodem en ondergrond 2016-2020;
 - g) een bedrag van € 150.000 te storten in de reserve overlopende werken voor de overheveling van de middelen voor huishoudelijke ondersteuning;
 - h) een bedrag van € 110.000 te storten in de reserve overlopende werken voor het onderhoud van parkeergarage Stadserf.
 - i) het restantsaldo van € 11,2 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve.

6. Een bestemmingsreserve centrumgemeentetaken MO en BW in te stellen conform het convenant 'Samenwerken aan beschermd wonen, opvang en zorg' met de regiogemeenten.

Inleiding

Het college heeft op 14 maart 2018 een concept jaarverantwoording 2017 naar uw raad gestuurd. Hiermee heeft u vroeg in het jaar een beeld gekregen van de gerealiseerde resultaten. Wij hebben u tevens aangegeven dat het om een voorlopig resultaat gaat in verband met onzekerheden over een aantal specifieke onderwerpen, zoals de decentralisaties en de accountantscontrole.

De accountant heeft de controlewerkzaamheden uitgevoerd en is bezig met de afronding. De strekking van de verklaring is naar verwachting goedkeurend voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid, zo heeft de accountant laten weten. De accountant stelt nog een rapport van bevindingen op horend bij de accountantsverklaring. In het politiek beraad van 12 juni geeft de accountant een toelichting op het rapport van bevindingen.

Algemeen financieel beeld

De jaarverantwoording laat een gerealiseerd resultaat zien van 14,8 miljoen euro.

Gerealiseerd resultaat	Begroting na wijziging	Werkelijk 2017	Verschil
Saldo van baten en lasten	-5.889	-18.696	12.808
Saldo reserve mutaties	5.889	3.935	1.954
Gerealiseerd resultaat	0	-14.762	14.762

Bedragen * 1.000 euro

Het gerealiseerde resultaat 2017 is 14,8 miljoen euro voordelig. Dit resultaat bestaat uit twee delen;

- het saldo van baten en lasten, 12,8 miljoen euro voordelig;
- het saldo van de reserve mutaties, 2,0 miljoen euro voordelig.

De belangrijkste verklaringen voor het positieve saldo van baten en lasten zijn:

- De verkoopopbrengst van aandelen Enexis en Vitens voor een bedrag van ruim 9,8 miljoen euro.
- Teruggave uit het btw-compensatiefonds voor re-integratieprojecten uit voorgaande jaren resulteert in een voordeel 0,8 miljoen euro.
- Vrijval van de voorziening onderwijshuisvesting draagt 0,5 miljoen euro bij aan het voordeel.
- Een vrijval uit de voorziening wethouderspensioen draagt 0,3 miljoen euro bij aan het voordeel.

Bij het saldo van de reserve mutaties is er een voordeel ten opzichte van de begroting na wijziging van 2,0 miljoen euro. Dit voordeel wordt onder meer verklaard door het niet begroten van de negatieve rentetoevoeging van 1,0 miljoen euro aan de reserve grondbeleid.

Resultaatbestemming

In de onderstaande tabel staan de resultaatbestemmingen waarvoor bij deze jaarverantwoording instemming wordt gevraagd.

Resultaatbestemming	Omschrijving	Bedrag
Beschermd wonen 2017	Storting in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW	986
Beschermd wonen 2015 en 2016	Onttrekking aan algemene reserve	-1.002
	Storting in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW	1.002
Maatschappelijke opvang 2015-2017	Storting in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW	1.039
Transformatiemiddelen sociaal domein 2017	Storting in de reserve overlopende werken en in 2018 ophoging van de lasten in hoofdtakveld Sociaal Domein	550

Klijnsmamiddelen 2017	Storting in de reserve overlopende werken en in 2018 ophoging van de lasten in hoofdtaakveld Sociaal Domein	525
Bodem en ondergrond 2016-2020	Storting in de reserve overlopende werken en in 2018 ophoging van de lasten in hoofdtaakveld Volksgezondheid en Milieu	187
Huishoudelijke ondersteuning	Storting in de reserve overlopende werken en in 2018 ophoging van de lasten in hoofdtaakveld Sociaal Domein	150
Onderhoudsbudget parkeergarage Stadserf	Storting in de reserve overlopende werken en in 2018 ophoging van de lasten in hoofdtaakveld Bestuur en ondersteuning.	110
Totaal		3.547

Bedragen * 1.000 euro

Hoofdoggaven

Saneren en innoveren

In 2017 is het preventief financieel toezicht door de provincie voortgezet en tegelijkertijd hebben wij het financieel herstelplan verder uitgevoerd. Hiervoor hebben wij onder andere incidentele middelen verworven door onze aandelen Vitens en Enexis te verkopen. Dit is nog niet gelukt met de beoogde verkoop van onze aandelen Twence, hiervoor worden alternatieve mogelijkheden verkend.

De doorontwikkeling van de organisatie is in 2017 gestart. Het nieuwe organisatiemodel moet gaan aansluiten op onze maatschappelijke opgaven en we willen meer dan voorheen werken aan resultaten en effecten in de stad en een intensiever interactie met onze inwoners. Programma- en wijksturing zijn hiervoor onze instrumenten. Onderdeel van de doorontwikkeling is ook het intern verzelfstandigen van de uitvoering van het beheer openbare ruimte en de taken van het team ingenieursbureau.

In het sociaal domein is ingezet op het samenvoegen van toegangstaken in één organisatie onder sterkere en eenduidige aansturing. Daarnaast zijn meerdere evaluaties uitgevoerd, zoals die van de transformatie, de regeling huishoudelijke hulp en de pilot collectieve ziektekostenverzekering. De aanpak van multi probleemgezinnen heeft geresulteerd in een kostenbesparing, maar we zien ook een tekort op het participatiebudget, de aanvraag voor een vangnetuitkering is voorbereid. De doorontwikkeling van Soweco heeft verder vorm gekregen.

Tegelijkertijd werken we aan het samenspel tussen stad, raad, college en organisatie. Met de provincie is een ontwikkelconvenant in uitwerking en er wordt gewerkt aan het verbeteren van het ontwikkelperspectief van Almelo. Om het overaanbod van bedrijventerreinen te verminderen, is een regionale herprogrammering gestart, waarvan wij de financiële gevolgen hebben verwerkt maar nog een nadere uitwerking moet plaats vinden om ook voldoende perspectief te houden. Via een ontwikkelscan wordt er gewerkt aan het vertrouwen in het gemeentebestuur.

Transformatie werk

In 2017 is gewerkt aan het versterken van onze arbeidsmarkt. In 2017 lag de focus voor een belangrijk deel op samenwerking, een belangrijke voorwaarde om resultaten te bereiken. Naast een actieplan in samenwerking met de Provincie, het onderwijs en regio gemeenten, is de samenwerking met ondernemers en bestuurders geïntensiveerd om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans te geven. Er lag een belangrijke focus op het verhogen van arbeidsmarktcompetenties van mensen. Voor het verhogen van de participatie is de samenwerking met partners als Scoop en Soweco geïntensiveerd. We zien dat de werkloosheid in 2017 is gedaald en meer uitstroom uit de bijstand, ondanks de relatief hoge instroom van specifieke groepen. Het project "werken aan de kop" is gestart, waarbij naast werk de integrale zorgvraag centraal staat.

Transformatie zorg

De transformatie zorg is gericht op het verlenen van adequate zorg waarbij tegelijkertijd de kosten worden beperkt. Om dit te realiseren is in 2017 gestart met de voorbereiding van een integraal werkende gemeentelijke toegang zo dicht mogelijk bij inwoners. Ook zijn voorliggende voorzieningen versterkt via ons subsidieproces. Er is meer sturing op innovatie, samenredzaamheid, preventie en samenwerking. Er is minder maatwerk ingezet en daarmee minder kosten gemaakt bij de aanpak van de jeugd- en gezinsproblematiek. Dit is het resultaat van een succesvolle samenwerking tussen wijkcoaches en huisartsenpraktijken. Om het gebruik van de regionale en dure vervoersvoorziening te

verminderen, zijn er voorstellen gemaakt voor nieuwe vormen van voorliggende, informele vervoersoplossingen. Dit samen met een afschaling van maatschappelijk opvang en beschermd wonen zijn de totale zorgkosten verlaagd. Daarnaast zien we een autonome groei van de zorgkosten, waardoor netto het tekort op de zorgkosten niet afneemt.

Binnenstad met herwonnen identiteit

De fysieke transformatie van de binnenstad is gestart en heeft concreet vorm gekregen met de oplevering van het Woonkwadrant, de nieuwbouw van Oostgevel 1B en het begin van de aanleg van Haven Zuid. Daarnaast is de aantrekkelijkheid van de Grotestraat vergroot door te investeren in de gevels en het wonen boven winkels evenals het toestaan van fietsen in deze straat. We zijn begonnen met het herontwikkelen van het oude stadhuis en dat heeft geleid tot een overeenkomst met een private partij.

Om samen met de belangrijkste partijen in de stad, onze binnenstad door te ontwikkelen, is een stuurgroep binnenstad opgericht. Dit krijgt een vervolg met een DNA-analyse wat uitmondt in een koersdocument, een vertaling naar een onderscheidend profiel voor de binnenstad, gebiedsprofielen voor de deelgebieden en een plan voor de derde fase van de binnenstad. Ondertussen ontstaan er diverse mooie initiatieven, die zijn in 2017 beloofd met een subsidie of een stadscheque.

Beoogd effect

Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag.

Argumenten voor

1.1 De raad dient in te stemmen met het door het college gevoerde beleid

Vanuit uw toezichthoudende en controlerende rol legt het college verantwoording af aan uw raad over het gevoerde beleid en de besteding van de middelen. De jaarverantwoording geeft inzicht in de realisatie van het vastgestelde beleid en de kosten die daarmee samenhangen. Wij hebben de jaarverantwoording opgesteld conform de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

5.1 Dit is conform het convenant 'Samenwerken aan beschermd wonen, opvang en zorg'

Beschermd wonen 2017: In het convenant 'Samenwerken aan beschermd wonen, opvang en zorg' met de regiogemeenten is vastgelegd dat restantmiddelen van beschermd wonen en maatschappelijke opvang worden gestort in een bestemmingsreserve. De restantmiddelen beschermd wonen 2017 zijn 1,0 miljoen euro.

Beschermd wonen 2015 en 2016: In 2015 en 2016 zijn de restantmiddelen à 1,0 miljoen euro gestort in de algemene reserve en niet in een bestemmingsreserve.

Maatschappelijke opvang 2015-2017: De restantmiddelen maatschappelijke opvang dienen conform het hierboven genoemde convenant gestort te worden in de bestemmingsreserve centrumgemeente taken MO en BW.

5.2 De middelen blijven hierdoor beschikbaar om lopende projecten/programma's af te ronden

Transformatiemiddelen sociaal domein 2017: In 2017 zijn niet alle transformatiemiddelen sociaal domein besteed, omdat enkele projecten doorlopen in 2018.

Klijnsfamiddelen 2017: Vanaf 2017 ontvangt Almelo ongeveer 0,5 miljoen euro aan Klijnsfamiddelen voor kinderen in armoede. De opdracht van de raad is deze gelden overeenkomstig het doel in te zetten. De middelen voor 2017 zijn niet ingezet.

Bodem en ondergrond 2016-2020: Het Rijk stelt geld beschikbaar voor het uitvoeren van het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020. Het college heeft hiertoe in 2016 een lokaal programma bodem en ondergrond 2016-2020 vastgesteld. Door veranderingen in planning en prioritering van projecten moeten kredieten onderling herschikt worden

Huishoudelijke ondersteuning: Door de raad zijn middelen beschikbaar gesteld voor initiatieven gericht op doorontwikkeling van en een kostenbesparing op de huishoudelijke ondersteuning. Hiervoor zijn twee pilots gestart die doorlopen in 2018.

Onderhoudsbudget parkeergarage Stadserf: Door de raad zijn voor 2017 middelen ter beschikking gesteld voor planmatig onderhoud van gemeentelijke opstallen. Een deel hiervan is bestemd voor het waterdicht maken van parkeergarage Stadserf. Het aanbestedingstraject is in 2017 afgerond en de opdracht is gegund. De uitvoering start in 2018.

6.1 Dit is conform het convenant 'Samenwerken aan beschermd wonen, opvang en zorg'

In het convenant is vastgelegd dat voor zover er na het realiseren van de afgesproken prestaties een bedrag resteert, het restant wordt toegevoegd aan een bestemmingsreserve.

Kanttekeningen

5.1 Er wordt niet voldaan aan het financieel herstelplan

In het financieel herstelplan is afgesproken dat incidentele meevallers worden gestort in de algemene reserve. Het gevolg daarvan is dat alternatieve middelen gevonden moeten worden om uitvoering te kunnen (blijven) geven aan het voorgestelde beleid. Indien er geen middelen voorhanden zijn dan dient het voorgestelde beleid te worden aangepast of heroverwogen.

6.1 Dit is niet in lijn met ons beleid om het aantal bestemmingsreserves te minimaliseren

Alternatieven

1. Niet vaststellen van de jaarverantwoording 2017;
2. Niet instemmen met de aangegeven resultaatbestemmingen.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

De jaarverantwoording laat zien wat de gerealiseerde baten en lasten zijn over het jaar 2017 en wat daarvan het resultaat is, inclusief verrekening met reserves. Ook wordt een aantal aanvullende resultaatbestemmingen voorgesteld. Na goedkeuring wordt het voordelige resultaat toegevoegd aan de algemene reserve. Deze ontwikkeling beïnvloedt het financieel herstelplan positief.

Vervolg

Nadat uw raad de jaarverantwoording 2017 heeft vastgesteld wordt uw besluit inclusief de verantwoording gezonden aan de toezichthouder, te weten gedeputeerde staten van de provincie Overijssel. Conform de bepalingen daarover in de gemeentewet moet de jaarverantwoording van een gemeente elk jaar uiterlijk 15 juli ontvangen zijn door de toezichthouder.

Bijlagen

- Jaarverantwoording 2017 versie definitief (INT – 63332)
- Bijlage: jaarverantwoording 2017 versie - wijzigingen groen gemarkeerd (INT - 63333)
- Bijlage: verbonden partijen basisgegevens (INT - 63259)
- Bijlage: duurzaam veilig 2016 en ontwikkelagenda Netwerkstad Twente (INT - 63260)
- Bijlage: interbestuurlijk toezicht (INT - 63261)
- Bijlage: wijzigingen in gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden (INT - 63262)
- Accountantsverklaring en rapport van bevindingen (nog niet beschikbaar)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
F.W. van Ardenne

de burgemeester,
A.J. Gerritsen

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

Voorwaarde voor instemming met de jaarverantwoording 2017 is, dat de strekking van de definitieve controleverklaring en het definitieve accountantsverslag (die voor 1 juli 2018 aangeleverd dient te worden) gelijk is aan het definitief concept accountantsverslag 2017 Gemeente Almelo van 7 juni 2018

1. In te stemmen met de jaarverantwoording 2017 van de gemeente Almelo en de daarin opgenomen toelichtingen, analyses, conclusies en aanbevelingen te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2017;
- ~~2. De lasten over het jaar 2017 vast te stellen op € 261,4 miljoen en de baten op € 280,1 miljoen, waardoor het werkelijke saldo van baten en lasten € 18,7 miljoen voordelig bedraagt;~~
De lasten over het jaar 2017 vast te stellen op € 261,9 miljoen en de baten op € 280,1 miljoen waardoor het werkelijke saldo van baten en lasten € 18,2 miljoen voordelig bedraagt;
3. De stortingen in de reserves vast te stellen op € 20,1 miljoen en onttrekkingen aan reserves op € 16,2 miljoen, waardoor het werkelijke saldo van reserve mutaties € 3,9 miljoen nadelig bedraagt;
- ~~4. Het gerealiseerde resultaat te bepalen op € 14,8 miljoen voordelig.~~
Het gerealiseerde resultaat te bepalen op € 14,3 miljoen voordelig;
5. Dit gerealiseerde resultaat als volgt te bestemmen:
 - a. een bedrag van € 986.000 te storten in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW betreffende de restant middelen beschermd wonen 2017;
 - b. een bedrag van € 1.002.000 te onttrekken aan de algemene reserve en te storten in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW betreffende de restant middelen beschermd wonen 2015 en 2016;
 - c. een bedrag van € 1.039.000 te storten in de reserve centrumgemeentetaken MO en BW betreffende de restant middelen maatschappelijke opvang 2015 t/m 2017;
 - d. een bedrag van € 550.000 te storten in de reserve overlopende werken voor de overheveling van transformatiemiddelen in het sociaal domein;
 - e. een bedrag van € 525.000 te storten in de reserve overlopende werken voor de overheveling van de Klijnsnamiddelen 2017 in het sociaal domein;
 - f. een bedrag van € 187.000 te storten in de reserve bodemverontreiniging voor het programma Bodem en ondergrond 2016-2020;
 - g. een bedrag van € 150.000 te storten in de reserve overlopende werken voor de overheveling van de middelen voor huishoudelijke ondersteuning;
 - h. een bedrag van € 110.000 te storten in de reserve overlopende werken voor het onderhoud van parkeergarage Stadserf.
 - i. ~~het restantsaldo van € 11,2 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve.~~
het restantsaldo van € 10,7 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve, en
6. Een bestemmingsreserve centrumgemeentetaken MO en BW in te stellen conform het convenant 'Samenwerken aan beschermd wonen, opvang en zorg' met de regiogemeenten.
7. De aanvulling en de tekstuele toelichting in dit raadsvoorstel op te nemen in de door de accountant te waarmerken jaarverantwoording 2017.

Gedaan in de openbare vergadering van 19 juni 2018,

de griffier,

drs. C.M. Steenberg

de burgemeester,

A.J. Gerritsen